

Wymagania edukacyjne wobec uczniów klasy II z uwzględnieniem treści nowej podstawy programowej

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA UCZNIÓW W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

Przedmiotowy System Oceniania uczniów w edukacji wczesnoszkolnej skonstruowano w oparciu o nową podstawę programową i jest on dostosowany do pakietu podręczników „Elementarz Odkrywców” wydawnictwa Nowa Era.

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Słuchanie

- wykonuje proste zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela etapowo
- zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia słuchanej wypowiedzi
- słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych

Mówienie

- formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia
- wypowiada się w formie uporządkowanej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi
- opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe
- wypowiada się na temat ilustracji
- opowiada treść historyjek obrazkowych
- odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji
- recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki
- uczestniczy w zabawie teatralnej
- ilustruje mimiką, gestem i ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego

Czytanie

- odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy
- porządkuje we właściwej kolejności ilustracje historyjek obrazkowych
- uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej
- czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w czasie zajęć
- czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z nowych wyrazów
- czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne złożone z 2-3 zdań
- czyta w skupieniu po cichu i rozumie krótkie teksty drukowane
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstach do nauki czytania i krótkich tekstach literackich
- ustala kolejność zdarzeń
- wskazuje cechy i ocenia bohaterów
- określa nastrój w przeczytanym utworze

- wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela
- odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości
- komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji
- wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę)
- czyta książki wskazane przez nauczyciela
- czyta książki samodzielnie wybrane

Pisanie

- dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma
- pisze czytelnie i płynnie zdania i tekst ciągły
- przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć
- pisze poprawnie z pamięci i ze słuchu wyrazy i krótkie, proste zdania
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu
- zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne
- porządkuje i zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej litery
- pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, tytuły utworów i książek
- pisze poprawnie z pamięci opracowane wyrazy z „ó”, „rz” niewymiennymi, wyrazy z „ż”, „h”, i „ch”
- pisze poprawnie wyrazy ze spółgłoskami miękkimi przed samogłoską (wskazuje sylaby/cząstki wyrazowe ze spółgłoską miękką przed samogłoską)
- wyszukuje w tekście wyrazy z określoną trudnością ortograficzną
- zna zasadę pisowni wyrazów z „ó” wymiennym na „o”
- zna zasadę pisowni „rz” wymiennego na „r”
- zna zasadę pisowni wyrazów z końcówkami „-ów, -ówka”
- zna zasadę pisowni wyrazów z „rz” po spółgłoskach
- zna wyjątek w pisowni „sz” po spółgłoskach: pszczoła
- zna zasadę pisowni „u” na końcu wyrazów
- pisze poprawnie wyrażenia przyimkowe: nad, pod, obok, w, za, przy, przed
- pisze samodzielnie kilka zdań na podany temat
- zapisuje wielką literą adres nadawcy i odbiorcy listu
- układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności
- pisze poprawną kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat
- przekształca zdania oznajmujące na zdania pytające (bez terminów)
- rozwija zdania oznajmujące
- pod kierunkiem nauczyciela redaguje i pisze w różnych formach: wypowiedź kilkuzdaniową – opis, życzenia, zaproszenie, list

Kształcenie językowe

- wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz głoski
- różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski
- posługuje się ze zrozumieniem pojęciami: samogłoska, spółgłoska, dwuznak, spółgłoska miękka
- rozpoznaje zdania oznajmujące i pytające w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone
- rozróżnia rzeczowniki i czasowniki (wprowadzenie pojęć)

- wskazuje najważniejsze wyrazy w zdaniach oznajmujących (podmiot i orzeczenie, bez terminów)
- rozróżnia rzeczowniki i czasowniki oraz nazywa te części mowy
- rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym i wyrazy pokrewne
- gromadzi słownictwo wokół danego tematu
- gromadzi wyrazy/skojarzenia z podanym wyrazem
- łączy w pary i tworzy pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym (różne części mowy)
- zna wyrazy dźwiękonaśladowcze
- tworzy rodziny wyrazów (wprowadzenie pojęcia)
- używa wyrazów bliskoznacznych
- zna wyrazy o różnym znaczeniu i takim samym brzmieniu (homonimy) np. zamek – budowla, w drzwiach oraz wyrazy o innym znaczeniu, innej pisowni (homofony) np. morze, może
- tworzy rymy
- zna znaczenie porównań, np. chytry jak lis, pracowity jak mrówka, uparty jak osioł,
- zna znaczenie przenośne niektórych stałych związków frazeologicznych i przysłów
- określa, który tekst jest zagadką, listem, życzeniami, zaproszeniem, ogłoszeniem, opisem
- podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu w słowniku ortograficznym
- korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii, zasobów Internetu
- rozwija swoje zainteresowania
- wykorzystuje nabyte umiejętności do eksploracji świata
- wybiera charakterystyczne dla siebie strategie uczenia się

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Rozumienie stosunków przestrzennych i cech wielkościowych

- określa położenie przedmiotów w przestrzeni i na płaszczyźnie
- rozróżnia lewą i prawą stronę swojego ciała i drugiej osoby
- wyprowadza kierunki od siebie i innej osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku)
- dostrzega symetrię i rysuje drugą połowę figury symetrycznej
- porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy i porządkuje je w serie malejące i rosnące
- posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos
- zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub powiększeniem drugiej

Rozumienie liczb i ich własności:

- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularność dziesiętkowego systemu liczenia)
- wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby (w przód i wstecz) po 1, 2, po 10 (zakres do 100) oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami
- zapisuje liczby cyframi (zakres do 100) i setkami do 1000
- wyjaśnia znaczenie cyfry zapisanej w miejscu jednościan, dziesiątek i setek
- rozumie pojęcie liczby w aspekcie głównym, porządkowym i miarowym
- liczy (w przód i wstecz) po jeden, po kilka, po dziesięć od zera lub wybranej liczby w zakresie 100 oraz bez ograniczania zakresu zgodnie z indywidualnymi możliwościami

- liczy setkami w zakresie 1000
- znaczenie cyfry zapisanej w miejscu jednośc, dziesiątek, setek
- rozpoznaje i wskazuje liczby parzyste i nieparzyste
- porównuje liczby, porównuje sumy i różnice stosuje znaki $<$, $>$, $=$
- porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie
- rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza

Posługiwanie się liczbami:

- sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20, poprawnie zapisuje działania
- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci liczbę jednocyfrową, liczbę 10 oraz wielokrotności 10 (w prostszych przykładach) w zakresie 100 i setki w zakresie 1000
- biegle mnoży i dzieli w zakresie 30 i przez 5 i 10 w zakresie 100
- zna iloczyny i ilorazy liczb w zakresie 50
- opracowuje własną strategię obliczeń, poprawnie zapisuje przeprowadzone obliczenia
- posługuje się znakiem równości, znakami czterech podstawowych działań
- wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz związki między nimi
- dodaje liczby dwucyfrowe typu $32 + 24$ i odpowiednie przypadki odejmowania, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik
- zna terminy: składniki, suma, odjemna, odjemnik, różnica
- dodaje i odejmuje kilka liczb
- oblicza sumy i różnice zapisane nietypowo (w trójkątach, piramidach, tabelkach, kwadratach magicznych)
- ilustruje mnożenie i dzielenie
- wykorzystuje liczby do wykonania pomiaru długości, boków figur geometrycznych, długości, szerokości, wysokości np. grzbietu książki oraz pomiaru pojemności, masy, używając określeń: cięższy, lżejszy, kilogram, dekagram, gram, metr, centymetr, kilometr, zapisuje wyniki pomiarów w postaci wyrażeń dwumianowanych (bez zamiany jednostek)
- oblicza niewiadomą w postaci okienka
- ilustruje formuły działań na grafach i w tabelach, oblicza je
- porównuje, dodaje i odejmuje pełne setki w zakresie 1000

Czytanie tekstów matematycznych:

- analizuje i rozwiązuje zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach, diagramach, tabelkach lub w słownie podanej treści,
- opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób
- rozwiązuje, układa i przekształca łatwe zadania jednodziałaniowe
- rozwiązuje zadania złożone łańcuchowo
- umie rozwiązywać zadania tekstowe na porównywanie różnicowe etapami/z dodatkowymi pytaniami
- rozwiązuje zadania nietypowe i celowo źle sformułowane
- układa treść zadań do ilustracji i działania
- zapisuje odpowiedź, układa pytanie do zadania

Rozumienie pojęć geometrycznych:

- rozpoznaje figury geometryczne położone nietypowo
- układa figury z patyczków
- klasyfikuje figury według podanych cech
- dostrzega i kontynuuje powtarzające się sekwencje
- układa rytmy z przedmiotów, klocków i modeli figur
- kreśli przy linijce odcinki o podanej długości i łamane
- rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową
- rysuje figury geometryczne na sieci kwadratowej w powiększeniu i pomniejszeniu
- mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych, szerokość i wysokość przedmiotów, posługuje się linijką
- podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr
- porównuje długości obiektów i określa je, stosując jednostki: centymetr, metr
- wie, że 100 cm to metr
- stosuje w praktyce jednostkę długości: kilometr
- rysuje odcinki o podanej długości, rysuje prostokąty (w tym kwadraty), trójkąty,
- dokonuje prostych obliczeń dotyczących miar długości (bez zamiany jednostek)
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:

- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno- przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy
- dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka
- dzieli na dwie części np. kartkę papieru, czekoladę, używa pojęcia połowa
- odmierza płyny kubkiem i miarką litrową
- manipulacyjnie (przelewanie) porównuje ilości płynów, wskazuje więcej, mniej, tyle samo
- używa określeń: litr, pół litra
- dokonuje prostych obliczeń ilości płynów w różnych sytuacjach praktycznych i w prostych zadaniach tekstowych
- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym
- zna pojęcia: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta
- wykonuje proste obliczenia zegarowe w obrębie godzin i minut
- wie, że godzina to 60 minut
- wie, że 24 godziny to doba
- waży przedmioty, używa określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram
- różnicuje przedmioty lżejsze i cięższe
- umie wykonać łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek)
- poznaje zależność $1 \text{ kg} = 100 \text{ dag}$
- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją
- nazywa dni tygodnia i miesiące w roku
- odczytuje, podaje i zapisuje wybrane daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą
- odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie w zakresie I-XII

- wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych
- wykonuje obliczenia pieniężne
- zna będące w obiegu monety i banknoty (1 zł, 2 zł, 5 zł, 10 zł, 20 zł, 50 zł, 100 zł, 1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50gr), wie, że 1 zł to 100 gr
- zna wartość nabywczą pieniędzy
- pojęcie długu i konieczność jego spłaty
- radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży
- układa i rozwiązuje proste zadania z treścią o kupowaniu i płaceniu
- wykorzystuje warcaby i szachy oraz inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Rozumienie środowiska przyrodniczego:

- rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt
- rozpoznaje i wyróżnia wybrane cechy ekosystemów: lasu, pola, łąki, a także sadu, ogrodu i parku rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym, w tym opisuje przyrodę terenów okołobiegunowych, wymienia przykłady zwierząt związanych z innymi kontynentami
- rozpoznaje wybrane, popularne gatunki hodowlane
- prowadzi proste hodowle roślin
- przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi
- potrafi opowiedzieć o pracach prowadzonych przez człowieka w gospodarstwie rolnym, na polu, w ogrodzie i na łące w kolejnych porach roku
- wie, jakie korzyści czerpie człowiek z uprawy roślin i hodowli zwierząt
- zna podstawowe elementy budowy oraz funkcjonowania roślin (m.in. drzewa, krzewy, zielne) i zwierząt (zwłaszcza ssaków, ptaków i owadów)
- przy pomocy nauczyciela odszukuje w różnych dostępnych zasobach informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania ćwiczenia
- opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie podczas pór roku oraz doby m.in. zna sposoby przystosowywania się zwierząt do zmieniających się warunków (odloty i przyloty ptaków itd.), umie powiązać kolejne fazy rozwoju roślin z porami roku (w tym rozwój kwiatów i owoców)
- wie, jakie są warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt
- przy pomocy nauczyciela planuje, samodzielnie wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych
- tworzy notatki z obserwacji
- podejmuje próbę wyjaśnienia istoty obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego
- chroni przyrodę (nie śmieci, szanuje rośliny, pomaga zwierzętom przetrwać zimę itd.)
- wie o istnieniu wybranych formach ochrony przyrody (ochrona gatunkowa, Parki Narodowe, pomniki przyrody)
- segreguje odpady, stosuje opakowania przyjazne środowisku i oszczędza wodę

- wyjaśnia słowo recykling, wymienia przykłady, co może powstać po przetworzeniu makulatury i innych odpadów

Ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek:

- przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów użyteczności publicznej
- w sytuacji zagrożenia wie, do kogo może się zwrócić o pomoc
- zna numery alarmowe telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112
- posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia
- dba o higienę oraz estetykę własną oraz otoczenia, również w trakcie nauki
- opisuje na czym polega zdrowy styl życia (ruch – w tym na świeżym powietrzu, higiena – również jamy ustnej, prawidłowe odżywianie, odpoczynek)
- zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi
- wymienia podstawowe grupy produktów żywnościowych (warzywa i owoce, nabiał itd.)
- ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia
- opisuje piramidę żywienia i uzasadnia położenie poszczególnych produktów
- zna termin witaminy i wymienia przykłady produktów, w których znajduje się ich szczególnie dużo
- podaje przykłady, w jaki sposób można przechowywać żywność (mrożenie, kiszenie itd.)
- opowiada w jaki sposób można w domu przygotować dżem, jakie są etapy przygotowania chleba („od ziarenka do bochenka”)
- przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia – wykonuje kanapki lub sałatkę warzywną
- ubiera się odpowiednio do stanu pogody
- potrafi samodzielnie określić stan pogody w danym dniu i zanotować obserwacje w kalendarzu pogody
- rozróżnia wybrane, podstawowe znak i drogowe
- stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w miejscach publicznych
- orientuje się, że trudne warunki drogowe i atmosferyczne (oblodzenie, zmrok, śnieg) mogą ograniczać bezpieczeństwo pieszych
- przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego
- stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i na dworze, w tym wie jak postępować w przypadku samodzielnego pozostania w domu lub kontaktu z nieznanymi
- rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze strony środowiska naturalnego takich jak np. huragan, burza, silne promieniowanie słoneczne oraz ich następstwa: powódź, pożar
- zna niebezpieczeństwa grożące ze strony roślin (zatrucia) i zwierząt
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych
- wymienia przykłady pozytywnego znaczenia a technologii w życiu człowieka

Rozumienie przestrzeni geograficznej:

- określa położenie swojej miejscowości i podaje jej status administracyjny (wieś, miasto)
- opisuje charakterystyczne miejsca wybranego obszaru w Polsce (np. okolicy zamieszkania)

- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, góry (w tym Tatry, Baranią Górę), morze, rzeki (Wisłę wraz ze źródłem i ujściem, Odrę, oraz rzekę najbliższą miejscowości), wybrane miasta (Warszawę, Gdańsk, Kraków, Toruń, Wieliczkę)
- rozpoznaje i opisuje typowe krajobrazy Polski (krajobraz nizinny, nadmorski, górski; oraz miejski, przemysłowy, rolniczy)
- wymienia i opisuje wybrane bogactwa naturalne Polski (sól, węgiel)
- zna nazwy głównych kierunków geograficznych
- przy pomocy dorosłego odszukuje na mapie wybrane miejsce (np. cel wakacji)
- wymienia nazwę stolicy Polski, opisuje wygląd herbu
- opisuje charakterystyczne obiekty Warszawy, a także Krakowa i Zakopanego
- wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju
- przedstawia charakterystyczne dla Polski miejsca i tradycje z których ona słynie
- wie, że Polska znajduje się w Europie i należy do Unii Europejskiej
- wskazuje na mapie kilka innych państw należących do niej
- rozpoznaje flagę Unii Europejskiej
- wymienia stany skupienia wody, nazywa procesy przejścia między nimi (parowanie, skraplanie, topnienie, zamarzanie)
- rozpoznaje podstawowe rodzaje opadów (w tym grad i mgła) oraz osadów atmosferycznych (rosa, szron)
- opisuje wędrówkę wody w przyrodzie
- opisuje podstawowe cechy światła słonecznego i określa sposób jego obserwacji (odbicie np. w wodzie, cień, rozszczepienie – tęcza)
- zna kolejność pór roku
- ma świadomość, iż pory roku i doby zależą od położenia Ziemi względem Słońca
- potrafi wymienić różnice w pogodzie między poszczególnymi porami roku
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym
- podaje przykłady innych ciał niebieskich (planety, gwiazdy, Księżyc)

EDUKACJA PLASTYCZNA

- wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie
- posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura
- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem
- maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.
- wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.)
- modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, z materiałów naturalnych i przemysłowych (np. szyszki, kasztany, żołądźce, patyki, kora, papier, bibuła, karton, folia metalowa, cienkie druciki, tworzywa, sznurki, opakowania itd.)
- odbija, powiela za pomocą: tuszu, farby, stempla
- wykonuje prace, modele, rekwizyty (lalka, pacynka itp.), impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej, naukowej

- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką
- nazywa dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, architekturę, grafikę komputerową
- rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret
- nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swojego pochodzenia lub innych

EDUKACJA TECHNICZNA:

- dobiera odpowiednie materiały i narzędzia i posługuje się nimi zgodnie z podanymi zasadami
- organizuje pracę i planuje kolejne czynności
- utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy
- zgodnie współdziała w zespole w czasie realizacji tych prac
- umie obsługiwać urządzenia techniczne, stosując się do zasad podanych w instrukcjach obsługi
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych, estetycznych
- rozpoznaje wybrane rodzaje maszyn i urządzeń
- wymienia różne rodzaje budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe i in.)
- zna wybrane rodzaje urządzeń elektrycznych (np. latarka, elektryczna szczotka do zębów)
- stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń technicznych
- wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania

EDUKACJA INFORMATYCZNA

- układa w logicznym porządku obrazki, sekwencje elementów
- tworzy sekwencje poleceń na potrzeby sterowania obiektem
- tworzy proste animacje w oparciu o zmiany kostiumów w programie Scratch
- tworzy sekwencje poleceń sterujące ruchem obiektu na ekranie
- zaznacza, kopiuje i wkleja elementy obrazu w edytorze grafiki i edytorze tekstu
- tworzy nowe barwy korzystając z edytora kolorów w edytorze grafiki
- rozwija umiejętność pisania na klawiaturze
- zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu
- stosuje proste formatowanie tekstu
- uruchamia przeglądarkę internetową, prawidłowo wpisuje adres strony
- kojarzy działanie z efektami pracy komputera z oprogramowaniem
- zna zasady bezpiecznej pracy w Internecie
- rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania związane z pracą przy komputerze

EDUKACJA MUZYCZNA

- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swoje doznania werbalnie i niewerbalnie
- odróżnia podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, wysokość dźwięku, tempo, dynamikę)
- rozpoznaje brzmienie trąbki, skrzypiec, kontrabasu
- uczestniczy w koncertach muzycznych w szkole i poza nią
- przyjmuje właściwą postawę podczas słuchania hymnu narodowego
- śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru

- reaguje na zmianę tempa i dynamiki
- wyraża swe doznania związane z poznawanymi utworami muzycznymi i ilustruje je za pomocą obrazów, ruchu i słów
- realizuje proste tematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała – stosuje gesty dźwiękotwórcze)
- zna i tańczy kroki, figury polki i trojaka
- odtwarza proste rytmy i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych
- improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać
- rozpoznaje i nazywa niektóre znaki notacji muzycznej (klucz wiolinowy, półnuty, ćwierćnuty i odpowiadające im pauzy)
- wie, że muzykę można zapisać i odtworzyć za pomocą takich urządzeń jak: magnetofon, dyktafon, komputer
- zapisuje dźwięki za pomocą układu klocków rytmicznych

WYCHOWANIE FIZYCZNE

- utrzymuje w czystości ręce i całe ciało
- przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu
- dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku
- dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych w pomieszczeniu do panujących tam warunków
- wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia
- akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu
- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty
- wykonuje skłony, skrętoskłony
- pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne
- biega z wysokim unoszeniem kolan
- biega w połączeniu ze skokiem, z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki
- biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego; w różnym tempie
- realizuje marszobieg
- wykonuje przewrót w przód i w tył na materacu z przysiadu podpartego
- wykonuje samodzielnie rozgrzewkę podczas truchtu
- rzuca i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu
- rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą
- toczy i kozłuje piłkę
- rzuca małymi przyborami na odległość i do celu
- skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała
- skacze w dal dowolnym sposobem
- skacze przez skakankę
- podnosi i przenosi przybory
- wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki, zeskoki, skoki zajęcze
- wykonuje skłony, skrętoskłony
- wykonuje przetoczenie, czołganie, podciąganie, czworakowanie
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej

- mocuje się w parach w pozycjach niskich i wysokich
- wykonuje próbę siły mięśni brzucha
- wykonuje próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa
- współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych
- bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych
- reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych)
- respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego
- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej innych uczestników zabawy
- radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo np. drużyny przeciwnej
- respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych
- respektuje przepisy ruchu drogowego

EDUKACJA SPOŁECZNA

- identyfikuje się z grupą społeczną do której należy: rodziną i klasą, a także narodem
- poznaje i respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach i uroczystościach
- wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki
- ocenia postępowanie swoje i innych osób odnosząc się do poznanych wartości
- stosuje formy grzecznościowe w stosunku do dorosłych, w uprzejmy sposób zwraca się do kolegów
- zna podstawowe relacje rodzinne między najbliższym
- zapisuje swój adres, zawód rodziców i innych wybranych członków rodziny
- posługuje się tymi danymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie, jest powściągliwy w używaniu danych osobistych w sytuacjach nowych i wirtualnych
- rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, np. drużyny i kluby sportowe
- uczestniczy w wyborach do klasowego samorządu uczniowskiego
- wymienia przykłady stowarzyszeń powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, w tym stowarzyszenia pomocy osobom niepełnosprawnym, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa, Unia Europejska
- nazywa wybrane narodowości
- jest tolerancyjny – wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa (bez względu na miejsce urodzenia, kolor skóry, wyznawaną religię czy status materialny)
- przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt i tradycji w swoim regionie
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu
- współpracuje z innymi w różnych sytuacjach życiowych
- jest uczynny i uprzejmy wobec innych, nawet jeśli różnią się od niego pod względem sytuacji materialnej czy zwyczajów
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych, należy dostosowywać własne oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny
- w sytuacjach codziennych niesie pomoc potrzebującym, szczególnie osobom starszym i niepełnosprawnym
- opowiada wybrane polskie legendy
- zna pełną nazwę swojej ojczyzny

- rozpoznaje symbole narodowe: herb, godło i flagę Polski, hymn Polski oraz wybrane stroje ludowe (krakowski, góralski)
- opowiada o przygotowaniach do świąt państwowych (w tym 11 Listopada) i w miarę możliwości w nich uczestniczy (wykonuje chorągiewkę lub kokardę narodową)
- wie, kiedy zakładamy stroje w barwach narodowych
- wymienia nazwy dawnych stolic Polski (Gniezno, Kraków)
- wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich
- podaje przykłady zmian, które zaszły w świecie w ciągu ostatnich stu lat
- przedstawia wybrane postacie i prezentuje ciekawostki o wielkich Polakach